

Asia: VN/1608/2018

Yrittäjän uusi mahdollisuus - kansainvälinen vertailu

Yleistä

Onko teillä yleistä lausuttavaa kansainvälisestä vertailusta?

Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry (jäljempänä ”Tuomariliitto”) esittää lausuntonaan selvityksestä seuraavaa:

Tuomariliitto toteaa lausuntonsa lähtökohtana, että kysymys siitä, tuleeko ja missä laajuudessa entinen yrittäjä vapauttaa konkurssi- taikka muussa menettelyssä yritystoiminnassaan syntyneistä veloista, on lainsäätäjälle kuuluva arvopohjainen poliittinen valinta, jonka sisältöön Tuomariliitolla ei ole kantaa.

Tuomariliitto haluaa kuitenkin tuoda esiin, että Suomessa on jo nyt insolvenssioikeuteen luetut kattavat yrityssaneeraus- ja yksityishenkilön velkajärjestelymenettelyt, joilla haluttava velkavapautus voidaan toteuttaa. Mikäli sitä halutaan nykyisestä lisätä, se voidaan toteuttaa noita menettelyjä kehittämällä ja tarvittaessa muuttamalla niiden edellytyksiä. Sen vuoksi Tuomariliitto ei näe välttämättömäksi, että itse konkurssimenettelyyn, joka on velkojen yleistäytäntöönpanoa, kytkettäisiin yhdysvaltalaiseen tapaan yksityishenkilön velasta vapauttavia vaikutuksia.

Kuten selvityksestä, jota Tuomariliitto pitää varsin kattavana, erityisesti sen lopussa olevasta taulukosta, voi havaita, eri Euroopan maissa on valittu hyvin erilaisia ratkaisutapoja selvityksen kohteena olleisiin kysymyksiin. Selvityksestä ilmenee, että Suomen lainsäädäntö vastaa velasta vapauttamista koskevien menettelyjen osalta lopputuloksiltaan varsin hyvin selvityksessä tarkastelluissa maissa omaksuttuja ratkaisuja. Velan lopullisen vanhentumisen osalta Suomen lainsäädäntö on velallisia kohtaan keskimääräistä myötämielisempi suhteessa tarkasteluun sisällytettyjen maiden lainsäädäntöihin.

Tuomariliitto toteaa, että Suomen lainsäädäntö ainakin velkajärjestelyn maksuohjelman keston osalta näyttäisi vastaavan Euroopan komission 22.11.2016 maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen harmonisoinnista antaman direktiiviehdotuksen linjausta. Kun selvityksessä (s. 12) todetulla tavalla direktiivi tulee joka tapauksessa aiheuttamaan muutoksia kansalliseen maksukyvyttömyyslainsäädäntöön, Tuomariliitto ei pidä henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumista koskevan lainsäädännön muuttamista ainakaan kiireellisenä. Tuomariliiton käsityksen mukaan perustellumpaa on tarkastella muutostarpeita lähemmin sen jälkeen, kun direktiivin lopullinen sisältö on tiedossa.

Koska selvityksessä ei esitetä mitään muutoksia voimassa olevaan lainsäädäntöön, Tuomariliitto ei halua tässä vaiheessa edellä esitettyä enemmän ottaa siihen kantaa. Tuomariliitto toteaa kannanottojensa jäljempänä lausuntopyyntöä esitettyihin kysymyksiin, siltä osin kuin Tuomariliitto pitää tarkoituksenmukaisena niitä esittää, ilmenevän edellä lausutusta.

LAUSUNTOASIAN VALMISTELU

Lausunnon on valmistellut kärjäjätuomari Pekka Louhelainen. Lausuntoasiaa on käsitelty Kärjäjäoikeustuomarit ry:n hallituksessa 17.8.2018 ja Tuomariliiton oikeuspoliittisessa valiokunnassa ja hallituksessa 20.8.2018.

Suomen nykyinen oikeustila

Pidättekö Suomen nykyistä oikeustilaa riittävänä yrittäjän henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumisen kannalta?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-

Jos pidätte nykyistä oikeustilaa yrittäjän henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumisen kannalta puutteellisena, miltä osin se mielestänne on puutteellinen?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-

Muut kommentit Suomen nykyisestä oikeustilasta (luku 2)

-

Havainnot verrokkimaista

Pidättekö vertailun kohteeksi valittuja valtioita merkityksellisinä henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumista koskevien säännösten kehittämisen kannalta?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-

Osoittavatko selvityksen havainnot verrokkimaista mielestänne sen, että Suomen oikeuden nykytila on puutteellinen henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumisen kannalta?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-

Mitä/minkä verrokkimaiden käytäntöjä pidätte erityisen kiinnostavina ja/tai toteuttamiskelpoisina Suomen lainsäädännön kehittämisen kannalta (vertailuun viitattaessa pyydämme mainitsemaan sivunumeron ja käyttämään vertailun mukaista otsikointia)?

-

Mistä/minkä verrokkimaiden käytännöistä ei mielestänne pitäisi ottaa mallia Suomen lainsäädännön kehittämisessä (vertailuun viitattaessa pyydämme mainitsemaan sivunumeron ja käyttämään vertailun mukaista otsikointia)?

-

Muut kommentit verrokkimaiden järjestelmistä (luvut 3 - 18)

-

Mahdollinen muutostarve

Mitä nykyiseen lainsäädäntöön liittyviä tai muita tekijöitä pidätte pääasiallisina esteinä yrittäjyydelle ja yrittäjän uudelle mahdollisuudelle?

-

Tulisiko mielestänne Suomessa helpottaa yrittäjän vapautumista henkilökohtaisesta velkavastuusta?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-

Tulisiko mielestänne henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumista helpottaa muuttamalla velkajärjestelyä koskevia säännöksiä?

-

Kommentit/perustelut vastaukseen:

-
Jos velkajärjestelyä koskevia säännöksiä olisi mielestänne muutettava, miltä osin menettelyä olisi mielestänne kehitettävä (pyydämme valitsemaan mielestänne tärkeimmän vaihtoehdon, mutta halutessanne voitte mainita muita vaihtoehtoja vapaakentässä)?

-
Kommentit/perustelut vastaukseen:

-
Tulisiko mielestänne yrittäjän vapautua henkilökohtaisesta velkavastuusta konkurssimenettelyn yhteydessä?

-
Kommentit/perustelut vastaukseen:

-
Jos katsotte, että henkilökohtaisesta velkavastuusta tulisi vapautua konkurssimenettelyn yhteydessä, miten veloista vapautumista olisi mielestänne rajoitettava (pyydämme valitsemaan mielestänne tärkeimmän vaihtoehdon, mutta halutessanne voitte mainita muita vaihtoehtoja vapaakentässä)?

-
Kommentit/perustelut vastaukseen:

-
Jos Suomen lainsäädäntöä muutettaisiin henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumisen helpottamiseksi, miten muutokset arvionne mukaan vaikuttaisivat luotonantoon (esim. yrittäjän mahdollisuuksiin saada rahoitusta)?

-
Jos Suomen lainsäädäntöä muutettaisiin henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumisen helpottamiseksi, tulisiko mielestänne muutosten koskea yrittäjien lisäksi muita yksityishenkilöitä?

-
Kommentit/perustelut vastaukseen:

-
Jos katsotte, että henkilökohtaisesta velkavastuusta vapautumista koskevaa sääntelyä tulisi muuttaa, kuinka kiireellisenä muutosta pidätte?

-
Kommentit/perustelut vastaukseen:

Muut kommentit mahdollisesta muutostarpeesta

-

Vanne Kimmo
Suomen tuomariliitto - Finlands domareförbund ry